

Divex Lasse Ljungkvist

Ett av Sveriges äldsta produktnamn inom dykningen men ändå okänt i många kretsar. Ett namn som det talas tyst om men som många älskar. En hemlighet som fler borde känna till. Divex är bland många dykare känt som företaget som tillverkar regulatorn som aldrig slutar fungera på vintern. Andra är kritiska då regulatorn inte är tillverkad som de vanligen brukar vara. Vi har träffat mannen bakom Divex – Lasse Ljungkvist.

Historien börjar med ett livligt intresse för dykning. Efter en utbildning inom det militära till attackdykare och med A-cert i bakfickan bestämde sig Lasse för att dykning var något för honom.

– Jag gillade allt med dykning och kände att detta var något jag ville satsa på, berättar han.

Lasses första minne av dykning var när brandkåren kom till kallbadhuset i Sala där han växte upp. Redan då bestämde han sig, dykning var vad han skulle hålla på med. Det ena ledde till det andra och Lasse Ljungkvist blev attackdykare i det militära samtidigt med Stig Insulan. Stig skulle längre fram komma att ta fram, tillsammans med några andra, en av de tidiga regulatorerna, Airmatic som den hette, 1963.

En chansning

Lasse Ljungkvist började som återförsäljare av andras saker och försäljningen gick bra. Dykningen som sport var ny och spännande, många som ville köpa. När Dykmateriel AB, där Stig Insulan var inblandad, började få likviditetsproblem så köpte Lasse loss en regulator från konkursen.

– Det gick alldeles för bra för dem och de växte för fort och fick därför problem med kassaflödet. 1972 gick de i konkurs. Jag såg en chans och tog den.

Lasse köpte maskiner och tillverkningsrätt och var plötsligt igång med sin egen produktion.

Först sålde han regulatorn som den var men eftersom han var tekniskt intresserad började han snart inse att han skulle kunna förbättra den. 1965 såg den första egna konstruktionen dagens ljus modellen fick namnet 328. Hela tiden har Lasse letat efter sätt att förbättra konstruktionen och det har lett till nya varianter. Den senaste regulatorn, 960 har ett antal små men viktiga förbättringar mot den tidigare.

– Detta är ett hantverk. Köper man en regulator av mig så är den dyr men den håller för resten av livet om man servar den bra. Varje regulator skruvas fortfarande ihop för hand nere i våra lokaler.

Lasse satsar även på sitt travelkit som i en väska innehåller, komplett regulator, markeringsboj och ljus och rökraketer samt en signalspegel.

– Idag reser allt fler och det är på sina reser som de dyker. Ofta hyr man utrustning men jag menar att om det är en detalj som man ändå skall äga själv så är det regulatorn. Du lånar väl inte tandborste av andra?

Andra generationen

Att gå in i Lasses lokaler är som att gå in i ett museum över svensk och utländsk dykteknik samtidigt som det fortfarande pågår konstruktion av regulatorer i lokalen. Allt monteras för hand för att bibehålla kvalitet. Och i bakgrunden finns en son, Alexander Ljungkvist, som är under inskolning för att förr eller senare gå in och ta över verksamheten. Förut gjorde man också ofta neoprendräkter och reparationer av torr och våtdräkter.

– Det är mindre av det idag, vi har alla maskiner kvar, men de används inte så mycket längre.

På väggarna hänger skärmallar för detaljer till dräkter och limmaskiner står kvar som om de när som helst skulle börja användas igen. Men idag satsar Lasse allt mer på sina regulatorer och några få andra hemliga projekt.

Softtail 86

Utöver dykningen har Lasse Ljungkvist även andra hobbies. Det är tydligt att motorcyklar är en av dem. Mitt i lokalen står en HD, en softtail 86:a med en massa handgjorda extradetaljer.

Inom dykningen är Lasses stora intresse rebreathers som han tror, förr eller senare, kommer att slå igenom stort.

– Jag tror att det framförallt är de elektroniskt styrda som kommer att slå igenom stort även om jag själv tycker bättre om de mekaniska. Den stora faran är att rebreathers kan inbjuda till att dyka djupt utan att man riktigt förstår komplexiteten. Har man, till exempel, med sig tillräckligt med bailout?

☒ En Divex-regulator är ingen billig produkt. Men den har många unika lösningar och skruvas ihop för hand till varje kund.

☒☒ Lasse har en av de bästa gasanläggningarna i stan. Han var dessutom en av de första som sålde nitrox och har alltid helium i butiken.

☒ I Lasses butik hittar du inte bara nya produkter. Här finns också ett mindre dykmuseum fyllt med rariteter.

☒ IDA 71. Maskinen har två skrubberenheter. Den ena renar utandningsgasen och den andra producerar nytt syre på kemisk väg.

– För att rebreathertekniken verkligen skall slå igenom och nå bredd måste enheterna ner i pris till 20-30 000 kronor. Då kommer de att slå brett. Valet kommer att stå mellan öppet system eller rebrather. Förr eller senare kommer det självklara valet bli rebreathern, menar han.

IDA 71

Hans egen älsklingsmodell är IDA 71 som han också samlar på. Han modifierar dem också så att de bara fungerar som halvslutna även om han tycker att den ursprungliga konstruktionen är överlägsen. Vad är det då som gör IDA 71 så speciell?

– Kolla här säger han och pekar, vad ser du som sticker ut? Vi står böjda över en av Lasses maskiner jag tittar och efter en liten stund blir det klart för mig att maskinen har två, som jag tolkar det, skrubberenheter vilket jag påpekar.

– Precis, det är detta som är så genialt och samtidigt så himla ryskt. Den ena renar utandningsgasen, inget konstigt med det, men den andra producerar med kemi nytt syre vilket är, vad jag vet inikt, säger Lasse och lyser upp. Den syreproducerande enheten förlänger tiden du kan befinna dig under ytan med den lilla standardgasflaskan som ingår i kittet.

Här möter jag för första gången den Lasse som en gång blev intresserad av dykningen. Han ser glad ut när visar hur regulatorn är konstruerad. Han har en nyfikenhet och upptäckarlusta som nog många av oss som dyker kan skriva under på.

Guidad tur

Utöver ett stort antal IDA-enheter finns här också en massa gamla syrgasrebreathers och annan gammal militär utrustning. På ett ställe står en fin gammal amfora och detaljer från skepp. Det är verkligen ett museum. Har ni tid så bege er dit och fråga Lasse om han har tid att guida runt och visa sina skatter för er. Det är det värt. Här finns saker som Hans Örnhagen och de andra som har hand om samlingarna på Dyktankhuset gärna skulle vilja ha.

Lasse är en institution i Dyksverige och har dessutom en av de bästa gasanläggningarna i stan, han var en av dem som först sålde nitrox och har självklart alltid helium i butiken. Här finns allt och han säljer dessutom scrubber och till IDA, kaliumsuperoxid, O₃ som de kallar det. Det är den kemikalie som används för att skapa ny syrgas i IDA 71.

– Jag har flera ton så är du en av dem som har en icke ombyggd IDA kan du komma och köpa materiel här, berättar han.

Lasse och Lutfiskarna

Trots att han upplever att färre köper egen utrustning idag, de flesta hyr när de dyker och då helst utomlands, så arbetar han vidare. I dagarna (vid vårt besök) lanserar han en ny hemsida www.divex.se.

Alexander Ljungkvist, Lasses son, har samma intressen som sin far och byggde till exempel en syrgasrebreather som specialprojekt i skolan. Nu håller Lasse långsamt på att lär upp honom så att han kan ta ett allt större ansvar. Divex som märke kommer att leva vidare. Regulatorerna säljs också av Si-tech på royaltyavtal.

Lasse har ett kompisgäng där alla delar hans intresse för gamla dykprylar. Vad som skiljer dem från de flesta andra samlare är att de dyker med dem. De kallar sig sällskapet Lutfisken.

– Om jag inte dyker med dem så dyker jag nu för tiden mest för att testa saker jag bygger, ofta i något gruvhål med mina vänner från Lutfisken. Annars blir det en del dykning utomlands Filippinerna, Thailand eller Grekland.

Hustrun gick bort för ett tag sedan. Det har påverkat honom och han jobbar som han säger "jåkligt" mycket, 12 timmar om dagen, vissa dagar upp till 17 timmar om dagen.

– Tänk dig för om du vill ge dig in i branschen. Det är kul men hårt arbete, avslutar han.